

Sur'da ne ezan ne de çan sesi kaldı

Posted on 16/02/2016

Kuşatma altındaki Sur'dan yansıyan bilgilere göre birçok tarihi yapı gibi Ortadoğu'daki en büyük Ermeni Kilisesi olma özelliğe sahip Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nin bir bölümü de saldırılarda tahrip edildi. 2012 yılında restore edilerek hizmete açılan kilise ile Ermenilerin yüz yıl sonra yeniden birleşen yaşamlarının bugün bir kez daha kesintiye uğradığını söyleyen Kilise Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Gafur Türkay, çan sesinin ezan sesine katıştığı Sur'da, saldırılarla beraber ne ezan sesi ne de çan sesi kaldığını dile getirdi.

77 gündür kuşatma ve saldırı altında bulunan UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine aldığı Diyarbakır'ın tarihi Sur ilçesinde, devlet güçleri eliyle ilçe sakinlerine yönelen saldırıların katledilen insanlar gibi alıp götürdüğü bir diğer şey ise binlerce yıllık tarih. Halen süren saldırılar sonucu bugüne kadar ilçedeki pek çok tarihi yapı tahrip edildi, yakılıp yıkıldı. Tarihi Kurşunlu Cami, Paşa Hamamı, Hacı Hamit Cami bunlar arasındaki en önemli eserler oldu.

Bu eserlere son günlerde sosyal medya üzerinden paylaşılan fotoğraf ve görüntülerden anlaşıldığı kadarıyla Ortadoğu'nun en büyük Ermeni Kilisesi olma niteliğine sahip olan Surp Giragos Ermeni Kilisesi eklendi.

97 yıllık terk edilmişlikten sonra restore edilen Kilise, 2012 tarihinde Türkiye, Avrupa ve ABD'de çok sayıda Ermeni'nin katıldığı ve Türkiye Ermenileri Patrikliği Genel Vekili Başepiskopos Aram Ateşyan'ın yönettiği ayinle ibadete açıldı. Ancak Kilise'nin duvarlarının tahrip edilerek içerisine girildiği yönünde ulaşılan bilgilerin yanı sıra 'bozkurt' işareti yaparken görülen bir özel hareket timi, 11 Şubat'ta kiliseden çekilmiş bir fotoğrafını "Sultan Alparslan'ın torunları kilisedeki küfarları (Kafir, Müslüman olmayan) imana getiriyor" diye

yazarak paylaştı.

‘Sur’da ibadet yapılamıyor’

Devlet güçleri tarafından tahrip edildiği belirtilen Kilise Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Gafur Türkay, Ermeni, Keldani, Suryani, Kürtler, Türkler, Arapların bir arada yaşadığı Sur’un bugün içerisine sokulduğu hali değerlendirdi.

Sur’un 5 bin yıldır bütün kültürlerin bir arada yaşamlarına devam ettiği bir alan olduğunu dile getiren Türkay, kimi zaman sıkıntıların yaşandığı dönemler olsa da Barış Süreci ile beraber her şeyin çok güzel işlediğini ifade etti.

‘Sur’da çan sesi de ezan sesi de sustu’

Ancak kuşatma ve saldırıların başlamasıyla beraber çan ve ezan seslerinin sustuğuna işaret eden Türkay, yasak nedeniyle cami ve kiliselere girilip ibadet yapılamadığını söyledi. Türkay, “Bu tür durumlarda eminim hangi dine mensup olursa insanlar yaptıkları ibadetlerden ne keyif alır ne de bir anlam yükleyebilir ibadetlerine. Birçok insan da ibadet yapamıyor. Sur’daki ne bir kilise ne de camiye girilebiliyor. Kurşunlu Cami’yi yerle bir ettiler. Kurşunlu Cami’yi tekrar yapabilir de ama o ruhu katamazlar o tınıyı yakalayamazlar. Dört Ayaklı Minare yapsanız da sanki çölde yapılmış bir ağaç gibi olur” şeklinde konuştu.

‘Ermenilerin eskiye dayalı büyük bir özlem giderilmişti’

Bu sözleri sarf eden Türkay’a kiliselerinde çekilmiş bozkurt işaretli fotoğrafı sorduğumuzda ise önce derin bir iç çekiyor. Türkay, bu tablo karşısında tarif edilemeyecek büyük bir üzüntü duyduklarını ifade etti.

Hemen ardından da büyük bir heyecanla kilisenin 2012’de büyük emekler sonucunda nasıl

yeniden açıldığını anlatan Türkay, “Kiliseyi açtığımızda birçok Ermeni gelmişti. Gelen Ermeniler, baba ve dedelerinin o kilisede yaptığı vaftiz yaptıklarını söyleyip ağladıklarını gördük. Bize diyorlardı ‘Annem burada vaftiz oldu. Kardeşim burada vaftiz olmuş. Dedemin cenazesi bu kilisede kalkmış’ deniliyordu. Ermenilerin eskiye dayalı duygular canlanıp büyük bir özlem giderilmişti. Bu kadar uzun süreden sonra bin bir emekle Surp Giragos Ermeni Kilisesi yapıldı. Onun tekrar işlevsiz hale gelmesi, kullanılamaz hale gelmesi ciddi bir çöküntü moral bozukluğu, hayal kırıklığını da beraberinde getiriyor” dedi.

Kiliseye bir şey oldu mu acaba?

Sözlerinin devamında 100 yıl önce bu ülkede Ermeni Soykırımı’nın yapıldığını ve bir halkın yok edildiğini söyleyen Türkay, bugün de onlardan kalan küçük bir yaşam alanında, yüz yıl sonra yeniden birleşen yaşamların yeniden kesintiye uğratıldığını kaydetti.

Kilise’ye dair her gün diken üstünde olduklarını anlatan Türkay, yaşadıkları bu kaygı ve korkuyu ise şu sözlerle anlattı: “Her gün acaba kiliseye bir şey oldu mu? O güzelim mekanı yıkacaklar mı? Hep kaygılarla yaşıyoruz. Bir haber de alamıyoruz. Devlet yetkilileriyle görüştük. Hiçbir bilgi alamadık. Yasak diye bilgi de vermiyorlar.”

‘Ermeni cemaati tedirgin’

Türkay, kilisenin yıkık görüntülerinin yayınlanması üzerine Türkiye’nin diğer kentlerinde yaşayanlar kadar Avrupa ve Amerika’da yaşayan Ermenilerin de sürekli kendilerini aradığını ve kilise hakkında bilgi almaya çalıştığını paylaştı.

(dt-ao/dm/öç)

Kaynak: diclehaber.com

